

STATE UNIVERSITY OF JAN KOCHANOWSKI
DEPARTMENT FOR ENTREPRENEURSHIP AND INNOVATION

International Scientific Conference

**MODERNIZATION
OF SOCIO-ECONOMIC SYSTEMS:
THE NEW ECONOMIC CONDITIONS**

September 28th, 2016

Proceedings of the Conference

Part II

**Kielce
2016**

Organising Committee

Andrzej Pawlik	Professor, dr hab., Head of the Institute for Entrepreneurship and Innovation, University named after Jan Kochanowski in Kelnts, Poland.
Bogoyavlenska Yuliya	Ph.D, Assistant Professor in Economy, Department of Personnel Management and Labour Economics Zhytomyr State Technological University, Ukraine.
Rita Bendaravičienė	Dr. of Management and Administration, Associate Professor, Dean of Faculty of Economics and Management, Vytautas Magnus University, Lithuania.
Ekaterine Natsvlishvili	Associate Professor, Dr. of Economics, Faculty of Business, Consultant of VET Project, National Center of Educational Quality Enhancement, Sulkhana-Saba Orbeliani Teaching University, Tbilisi, Georgia.
Galina Ulian	Professor, Dr. of Economics, Dean of Faculty of Economic Sciences, State University of Moldova.
Natia Gogolauri	Professor, Dr. of Economics, Head of Faculty of Business Sulkhana-Saba Orbeliani Teaching University, Georgia.
Martina Diesener	Professor, Dr. of Economics, Head of Faculty of Economics and Management Science, Universitat Leipzig, Germany.
Olga Chwiej	Associate Professor, Dr. of Economics, freelancer scientist, Poland.
Shaposhnykov Kostyantyn	Professor, Dr. of Economics, Head of Black Sea Research Institute of Economy and Innovation, Ukraine.
Yuliana Dragalin	Ph.D, Dr. of Economics, As. Professor, Dean of Faculty of Economic Sciences, Free International University, Moldova.

International Scientific Conference Modernization of socio-economic systems: the new economic conditions: Conference Proceedings, Part 2, September 28, 2016. Kielce, Poland: Baltija Publishing. 216 pages.

Each author is responsible for content and formation of his/her materials.

The reference is mandatory in case of republishing or citation.

Молла М. Г. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ ЇЇ СКЛАДОВИХ	88
Наумко Ю. С. КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА ЯК ОДИН ІЗ ФАКТОРІВ КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	91
Онiкiснко Н. В. БЮДЖЕТНА ПІДТРИМКА ПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК НЕОБХІДНИЙ ІНСТРУМЕНТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ	94
Romanenko Y.A., Chaplay I. V. ANALYSIS OF THE COMPONENTS AND FACTORS OF THE COMPETITIVE ENVIRONMENT OF THE ENTERPRISE	97
Tarasova Yu. A. MODERN STATE OF THE DAIRY INDUSTRY AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT	100
Усенко Ю. В. АУТСОРСИНГ ЯК ЕЛЕМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ІНТЕГРОВАНИХ СТРУКТУР	103
Харун О. А. ЗОВНІШНІ ТА ВНУТРІШНІ ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	105
Chernyaha L. P. SOCIAL ENTREPRENEURSHIP – INNOVATION STRATEGY OF ECO-ECONOMIC DEVELOPMENT	108

UPGRADING THE FORMATION AND USE OF HUMAN CAPITAL

Шедяков В. Е. СОСТОЯНИЕ И ДИНАМИКА ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА – ПОКАЗАТЕЛЬ КАЧЕСТВА ПРАВИТЕЛЬСТВЕННОГО КУРСА И ФАКТОР КОНКУРЕНЦИИ МЕЖДУ КУЛЬТУРНО-ЦИВИЛИЗАЦИОННЫМИ МИРАМИ	111
---	-----

PROBLEMS OF MANAGEMENT AND MARKETING IN THE NEW ECONOMIC CONDITIONS

Мороз Л. І. УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ КЕРІВНИКА ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВЗАЄМОДІЇ МАРКЕТИНГ-МЕНЕДЖМЕНТУ	114
Никоненко С. В. ВПРОВАДЖЕННЯ ПАРТИЗАНСЬКОГО МАРКЕТИНГУ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	117
Bezuglaya K. M., Baystruchenko N. O., Opanasiuk Yu. A. COOPERATION OF UKRAINE AND THE EU IN TOURISM	119
Прилепа Н. В. ОРГАНІЗАЦІЙНА ВЗАЄМОДІЯ У СТРУКТУРАХ МЕХАНІСТИЧНОГО ТА ОРГАНІЧНОГО ТИПІВ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	122
Прицюк Л. А. ОСОБЛИВОСТІ ТАРИФНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНСЬКИХ БАНКІВ	125
Селезньова О. О., Білега О. В. РЕТРОСПЕКТИВА РОЗВИТКУ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	128

РЕТРОСПЕКТИВА РОЗВИТКУ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Досліджуючи процес виникнення та розвитку управління маркетинговою діяльністю будівельних підприємств в Україні, необхідно врахувати етапи розвитку будівництва у країні, стан економічного положення держави, проаналізувати теоретичне обґрунтування ринкових концепцій.

За авторським дослідженням [1, с. 56–60], із огляду на етапи розвитку ринкової економіки в Україні, процес зародження та становлення управління маркетинговою діяльністю будівельних підприємств можна поділити на періоди [2, с. 36–37]:

- планово-адміністративної економічної діяльності (70-і рр.);
- господарської діяльності економічної перебудови (80-і рр.);
- активного прориву передумов маркетингу (90-і рр.);
- нової ринкової діяльності (2000–2008 рр.);
- сучасної маркетингової діяльності (2008–2015 рр.).

У середині 60-х років основні теоретичні дослідження ринкової діяльності прикладного характеру розвивалися в капіталістичних країнах під впливом комплексу факторів, обумовлених науково-технічною революцією. У цей період переважна більшість вітчизняних економістів розглядали маркетинг як один із інструментів капіталістичних підприємств, спрямований на досягнення класових цілей буржуазії за рахунок пограбування трудящих. Такий підхід майже повністю заперечував позитивні елементи маркетингу. При цьому як антипод останнього і як доказ проти використання його механізму в Україні в більшості праць, у тому числі й в офіційних матеріалах, пропагувалися «переваги» централізованої системи розподілу й обігу товарів народного споживання.

У 70-ті та на початку 80-х років відбувалася послідовна переоцінка ролі та значення ринкової діяльності як інструменту управління комерційними відносинами будівельних підприємств. Дедалі більше спеціалістів виділяли важливі елементи маркетингу, вбачаючи в його інструментах, заходах і методах систему важелів та стимулів, потенційно прийнятну для використання у ті часи.

На початку 1970-х рр. із ініціативи Міністерства зовнішньої торгівлі СРСР було визначено, що «маркетинг є дієвим інструментом підвищення конкурентоспроможності вітчизняних виробників та їх продукції на міжнародних ринках» [3, с. 38–42]. Були створені науково-дослідні інститути (НДІ), які й стали поштовхом для проникнення теорії маркетингу у практику діяльності підприємств соціалістичної держави.

На початку 1990-х рр. відбувається розпад соціалістичної країни СРСР на окремі незалежні держави. Саме тоді в Україні були здійснені значні економічні перетворення, пов'язані з відповідними економічними, політичними й законодавчими реформами, спрямованими на розвиток приватного сектору, створення перших кооперативів, господарств.

Таким чином, становлення передумов маркетингу у країнах колишнього СРСР припадає на кінець 1980-х рр. – час формування етапу економічної перебудови, пов'язаний із розпадом соціалістичного устрою, процесом

роздержавлення економіки. Окремі положення ринкової концепції починають розглядатись як необхідні у процесі підготовки майбутніх фахівців.

Відкритість ринкових кордонів сприяла проникненню в Україну закордонних будівельних матеріалів, що стало основною загрозою конкурентоспроможності вітчизняного виробництва. Ліквідувати повсталу проблему можливо було тільки через впровадження у практику діяльності національного виробника будівельної продукції маркетингового інструментарію.

У свою чергу, відсутність глибоких теоретичних знань стримувала процеси формування системи управління маркетинговою діяльністю у національному будівництві. Значною допомогою для управлінських кадрів стали семінари та тренінги, які проводились за підтримки міжнародних агенцій та фондів. Так почала формуватись система управління маркетинговою діяльністю будівельних підприємств.

Упродовж 2000–2008 рр. відбувалася низка визначних подій у теорії й практиці формування системи управління маркетинговою діяльністю на будівельних підприємствах України. Йдеться насамперед про поширення практичного маркетингу в економічне середовище малого та середнього бізнесу, нагромадження певного досвіду впровадження маркетингу в діяльність вітчизняних підприємств, формування заходів зі стандартизації й сертифікації продукції згідно з Міжнародними стандартами якості серії ISO 9001:2000, активного розвитку ринку маркетингових досліджень та консалтингових послуг. Почали відбуватись інтеграційні процеси маркетингової теорії, практики й освіти, а період нової ринкової діяльності характерен позитивними тенденціями та рушійними змінами на українському ринку будівництва [4, с. 26–49].

Через кілька років після «помаранчевої революції», на рубежі 2007–2008 рр., відбулась фінансова криза, що вплинула на будівельну галузь та відповідно й на розвиток маркетингової діяльності будівельних підприємств. Було заморожено банківські депозити та заборонено видачу кредитів у країні. Оскільки будівництво потребує займані кошти більш ніж інші галузі, то багато проектів вимушено було зупинити. Для того, щоб подолати кризу та вижити, підприємства скорочували усі можливі видатки, у тому числі мало місце скорочення співробітників маркетингових відділів.

Поступовий вихід із кризової ситуації вимусив управління маркетинговою діяльністю будівельних підприємств передивитись пріоритетні напрямки функціонування. Перевагу віддавали найбільш рентабельним проектам, що спроможні повернути інвестиції у якомога коротший термін. Будівництво отримало більш інтенсивний напрямок розвитку [5, с. 31–54].

Література:

1. Селезньова О. О. Генезис маркетингової діяльності будівельних підприємств України / О. О. Селезньова. – Економічний вісник університету: збірник наукових праць учених та аспірантів. – Переяслав-Хмельницький: ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди», 2015. – Вип. 24/1 – С. 56–60.
2. Решетнікова І. Етапи становлення та розвитку маркетингу в Україні // Маркетинг в Україні. – 2006. – № 5. – С. 36–37.
3. Карен Ф. Фокс, І. Скоробогатих, О. Сагінова. Еволюція радянської маркетингової думки // Маркетинг в Україні. – 2006. – № 5. – С. 38–42.
4. Гейць В. Перехідна економіка/За ред. В. Гейця. – К.: Вища школа, 2003. – 591 с.
5. Економіка будівельного комплексу: Навчальний посібник / За ред. П. Ф. Жердецького та ін. – К.: Вища школа, 1992. – 271 с.

Izdevniecība "Baltija Publishing"
Lacplesa iela 41A, Rīga, LV-1011

Iespiests SIA "Izdevniecība "Baltija Publishing"
Parakstīts iespiešanai: 2016. gada 14. oktobris
Tirāža 150 eks.